

foto:
Zdeněk Vácha

č. 11/2024

Karlovický zpravodaj

Slovo místostarosty
Z obecního úřadu
Naši jubilanti
Pozvánky

ZŠ a MŠ informuje
VÍCE ve mlýně Karlovice
Ostatní informace
Pohled do nedávné historie Karlovic

Slovo místostarosty

Vážení spoluobčané,

dva měsíce po povodni se stav obce výrazně zlepšil. Velká část terénních prací je ukončena. Většina dobrovolníků i techniky, která pomáhala, obec již opustila. Všem za úžasnou pomoc moc děkujeme.

Stávající práce v korytu řeky měly za cíl obnovení průtočného profilu, konečné řešení je na správci toku, Povodí Odry. Podle výsledků komise složené z pracovníků MŽP, MZe, vodohospodářů a dalších institucí, je možné v Karlovicích zvolit jiné řešení – novou vodohospodářskou úpravu toku – odlišné od úpravy před povodní. Za obec budeme jiné řešení prosazovat.

Začaly práce na rekonstrukci kanalizace podle vytvořené projektové dokumentace. Po výměně dmychadel na ČOV a jejím napojení na kanalizační stoky protlakem vedeným pod řekou, budou postupně připojovány nejméně zasažené kanalizační stoky. Jejich revize a nutné opravy již probíhají. Časový výhled pro obnovení odvádění odpadů pro jednotlivé části obce se liší. Stále platí optimistický odhad zprovoznění nejméně poškozených částí do konce roku.

Také oprava vodovodu stále probíhá, zejména jde o napojení nových vrtů na vodovodní řad. Rychlost prací na obnově vodovodu a zásobování pitnou vodou je limitovaná časovými možnostmi provozovatele vodovodu, firmy AQUAstop. Dokončení napojení vrtů by dle harmonogramu mělo být nejpozději 20. listopadu. Voda poteče dříve, v závislosti na výsledcích dalších rozborů oznámíme, až bude pitná. Následně bude probíhat obnova vodovodu pod nádražím.

Škola a školka jsou díky obrovskému nasazení učitelského sboru a řady dobrovolníků v provozu, byť školka v náhradních prostorách. Škola má po krátkém období bez ředitele také nové vedení. Novým ředitelem se stal učitel karlovické školy Mgr. Rostislav Černobila, kterému přejeme hodně štěstí v jeho nové roli, zejména ať se mu daří rychle řešit problémy, které přinesla voda.

Obecní dům Slezan z pohledu jeho dřívějších funkcí stále setrvává v omezeném režimu provozu. Od začátku listopadu je obnoven provoz knihovny, další volnočasové aktivity, posilovna, gymnastický sál, společenské sály, jsou až do odvolání mimo provoz.

Skládka povodňových odpadů i jejich svážení z obce je ukončeno. Svoz běžného komunálního odpadu probíhá v tradičním čtrnáctidenním cyklu, každý lichý týden. Tříděný odpad není potřeba označovat QR kódy. Ty, kterým voda vzala popelnice, žádáme, aby si do konce roku pořídili nové a dostavili se pro čárový kód na Obecní úřad.

Obecní úřad připravuje podklady pro výplatu finanční pomoci (40 tis. Kč) poskytnuté občanům státem. O způsobu výplaty Vás budeme včas informovat.

Dle informací vedení Hrušky bude obchod uveden do provozu na přelomu listopadu a prosince.

Za vedení obce Martin Kočí

Z obecního úřadu

Fakturace stočné 2. pololetí 2024

V souvislosti s nefunkční kanalizací žádáme občany, kteří tak ještě neučinili, o nahlášení stavu vodoměru. Fakturace proběhne v lednu 2025.

Oznámení o platbě místních poplatků

Vzhledem k nastalé situaci prosím, zaplatte poplatky (odpad, psi, pobyt) do konce roku 2024, splatnost poplatků byla ještě před povodněmi.

V roce 2025 se nezaplacené poplatky za rok 2024 budou muset dle daňového řádu vyměřit platebním výměrem se splatností 30 dní.

Číslo účtu: 152669264/0300, možnost platby i v pokladně obce Karlovice.

Mnoho sil Vám všem Ing. Kateřina Vlaszátá, správce místních poplatků

Naši jubilanti

Přejeme všechno nejlepší všem, kteří oslaví narozeniny v měsíci listopadu – pevně zdraví, hodně štěstí a spoustu snad už lepších dnů.

61 let – Kocián Karel

62 let – Krystýnek Jaroslav, Zelina Vladimír

65 let – Pijáková Jaroslava

67 let – Kapoun Vítězslav

70 let – Cupák Jiří

74 let – Raiskupová Elisabeth

76 let – Belaniková Marie

77 let – Vavříková Hana

78 let – Příbylová Šarlota

83 let – Kadlec Vladimír

84 let – Provaz Miroslav

87 let – Fašánková Augustina

Pozvánky

Vzhledem k povodním, které naši obec zasáhly, jsme nuceni zrušit plánovanou Řeckou zábavu a tradiční podzimní bazár.

Budeme se na Vás ovšem těšit na Vánočním jarmarku, který proběhne 30.11.2024 v Obecním domě Slezan.

ZŠ a MŠ Karlovice

Poděkování všem našim pomocníkům ve škole. Chtěli bychom tímto poděkovat všem, kteří nám pomohli v prvních dnech po povodni ve škole. Vystěhovat celý suterén, vybrat bahno, vyčistit podlahy, vyházet uhlí...to jsou jen ty základní věci, které bylo potřeba udělat na začátku, aby mohly začít pracovat vysoušeče zapůjčené půjčovnou DEK.

Děkujeme panu starostovi Rýmařova Ludku Šimkovi, kolektivu pracovníků MAS Rýmařovsko, rodičům Czaschovým, paní Bočkové, panu Krupičkovi, SDH Rýmařov, děkujeme našim žákům – Jankovi, Karolíně, Lauře, Maty-mu, Vítovi, Hance, Elišce, Lucce, Nikole.....

A děkuji všem našim zaměstnancům, kteří 14 dní nepřetržitě pracovali na tom, abychom mohli naše žáky vrátit do školy. A podařilo se. První týden výuky máme za sebou a věříme, že teď už bude čím dál líp. Děkujeme také všem, kteří nám přispěli na náš transparentní účet. Věřte, že peníze budou použity pro děti, aby jim bylo ve škole a ve školce alespoň tak dobře, jako před povodní.

Martina Lex Krejčí

Říjen v nové školičce

Po všem, co nás v září postihlo, se nám podařilo obnovit provizorní provoz mateřské školy. Vyhovující prostory se nacházejí v budově základní školy. Prostory po drobných úpravách vyhovují potřebám těch nejmenších a zároveň i předškolákům, které čeká již příští rok nástup do základní školy. Díky solidaritě nespočtu dárců se podařilo nashromáždit dostatek výukových pomůcek, hygienického vybavení a hraček k optimálnímu provozu MŠ. Každodenní vycházky do přírody, zájmové činnosti a odpočinek dětem pomáhají zapomenout na zkázu, kterou za sebou zanechala povodeň. Věříme, že celou situaci vnímají spíše jako jedno velké dobrodružství a novým prostorům se přizpůsobí velmi rychle a s radostí. Hojná docházka a úsměv na jejich tvářích nás v tom utvrzují. Školka pro děti je a vždy byla nejlepším útočištěm. V původní budově MŠ stále probíhají sanační práce a terénní úpravy vnějších prostor. Doufáme, že nás čekají v budoucnu dobré zprávy a postup obnovy vnitřních prostor proběhne dle plánu. Velké díky patří všem dárcům, kteří přispívají na transparentní účet ZŠ a MŠ Karlovice. Zároveň děkujeme všem rodičům a věřte, že děláme vše, co je v našich silách.

Za kolektiv MŠ Karlovice,
Tereza Brachtlová
vedoucí učitelka

Poděkování pořadatelům Benefičního koncertu

Dne 29. září se v Bruntále konal Benefiční koncert pro zasažené povodní, za což patří obrovské díky nejen pánům Martinu Zábranskému a Petru Krčovi z **CK Atis**, ale i dalším pořadatelům a účinkujícím. Během odpoledne plného koncertů, vystoupení a atrakcí pro děti byla pro naši školu vybrána senzační částka 48.814 Kč, která byla slavnostně předána panu řediteli Rostislavu Němcovi. A aby dobrosrdečnosti nebylo málo, dodatečná dárkyně dorovnala výtěžek z této akce na ohromných 50.000 Kč.

Tato krásná částka však ještě není konečná! Souběžně probíhala dražba pobytů a zájezdů od partnerů CK ATIS, za které naši škola CK ATIS postupně zasílá výtěžky na náš transparentní účet.

Z celého srdce mnohokrát děkujeme všem organizátorům, štědrým dárkyním a dárčům. Velmi si Vaší pomoci vážíme.

DĚKUJEME!

Emílie Czaschová

Výlet do Havířova

Vzhledem ke smutné a nepříznivé situaci, ve které se naše škola a většina našich žáků ocitla po povodních, nám soukromá Hotelová škola a Obchodní akademie Havířov podala pomocnou ruku a nabídla nám velice zajímavý dvoudenní program ve své škole. Škola nám na své náklady zařídila 14. října odvoz do Havířova, zajistila nám jídlo po celou dobu našeho pobytu a připravila si pro nás celou řadu zajímavých aktivit, které si naši žáci mohli vybrat podle svých

preferencí. V pestré nabídce byly hodiny španělštiny, angličtiny, němčiny, kryptoměn, gastronomie, tělocviku, práva a etiky. Naším žákům bylo dokonce umožněno si zatrénovat s profesionálním florbalovým týmem Torpédo Havířov, což pro ně byl životní zážitek. Celý program se nesl v duchu komunikace, poznávání, spolupráce i relaxace. Všem, kteří se podíleli na organizaci, moc děkujeme
Petra Houserová

Jazykové hry v bruntálské knihovně

V knihovně je každá police plná tajemství, která čekají, až je objevíme. Každá kniha je klíčem k novým možnostem a dobrodružstvím ve světě slov a příběhů...

Tentokrát jsme v bruntálské knihovně poznali sbírky lingvistických pohádek Petra Nikla,

které nás okamžitě zaujaly svými kouzelnými ilustracemi, ale také svým vtipným jazykem. Vyzkoušeli jsme si různé hry se slovy, které jsou pro nás důležitou součástí tvorby a rozvoje komunikačních dovedností. Pomáhají nám porozumět jazyku, rozvíjet slovní zásobu a kreativitu.

Dopoledne jsme si užili a určitě se do knihovny brzy vrátíme.

Pavlaína Němcová

6. třída "vyplula" na adaptační kurz do Ludvíkova

7.–10. 9. 2024 proběhl v 6. třídě, do které jsme přivítali 4 nové žáky, výjezdový adaptační kurz zaměřený na stmelování třídního kolektivu. Aktivita byla zaměřená na vytvoření bezpečného a důvěryhodného vztahového rámce mezi žáky, třídním učitelem a lektorkou primární prevence. Adaptační kurz měl originální dramaturgii.

Nejprve se děti nalodily na výletní loď „Aurelii“, která se ale záhy vlivem silné bouře potopila do hlubokých vod Tichého oceánu a děti ztroskotaly na písčité pláži, kde širo-

ko daleko nebylo nic než písek a slané moře. Aby přežily, bylo nutné rychle jednat. Postavily vor a dopravily se na ostrov, který mohl být zdrojem obživy. Stavěly příbytek, musely překonat písečnou bouři, zajistit si potravu a zdroj pitné vody, aby nakonec našly starý koráb, na který se nalodily a vypluly zpět na pevninu do civilizace, což se společnými silami povedlo.

Adaptační kurz se i přes nepřízeň počasí vydařil, napomohl procesu vzájemného poznání a sebepoznání, žáci zjistili, co je spojuje, v čem vynikají a učili se spolupracovat jako tým, což nastrovalo zdravé vztahy ve třídě a novým žákům pomohlo přirozeně se do nového kolektivu zapojit. Adaptační kurz finančně podpořil Moravskoslezský kraj v rámci projektu „Zdravá škola, neboli z ní hlava“.

Markéta Brziaková, lektorka primární prevence

Vzdělávací centrum VÍCE Ve mlýně Karlovice

Milí příznivci, sledovatelé, přátelé, jak jste již určitě všichni postřehli, naší obcí se přehnala velká voda. Náš mlýn ji naštěstí přežil bez větší újmy, avšak došlo k vytopení sklepa, ve kterém se nacházelo tepelné čerpadlo, které bylo přívalem vody poškozeno. Zároveň je celá obec stále ještě bez pitné vody a kanalizace, došlo k poškození velkého množství staveb a komunikací, a proto zatím není znovuootevření mlýna pro školy a veřejnost možné. A zatím bohužel nikdo nedokáže říct, kdy bude. Proto se na vás obracíme s žádostí o podporu a pomoc. Uvítáme pomoc v jakékoliv formě, jelikož však nemůžeme využívat prostory mlýna k exkurzím, přespaním a dalším plánovaným programům pro děti a školy, je pro nás důležité, abychom mohli jezdit my k vám! Bude me si nejvíce vážit toho, když nás podpoříte účastí v soutěži Jeseníky za humny, Jeseníky – náš domov a objednávkou našich ekoprogramů a promítání.

Co se nám v říjnu povedlo?

Ve dnech 9. a 10. října jsme sbalili expediční a badatelskou výbavu, teplé oblečení a dobrou náladu a vyrazili do Malé Morávky, kde byly na pobytu děti z bruntálské ZŠ Petrin. Pro děti z ekokroužku, který vede paní učitelka Staňová, jsme připravili program na středeční odpoledne a celý čtvrtek. Oba dva dny nám počasí přálo, i přes přicházející podzimní chlad jsme si programy všichni moc užili. Ve středu děti zkoumaly vodní živočichy a okolí Bělokaenného potoka, ve čtvrtek se seznámily s faunou a flórou okolních luk a lesů, a dokonce se stihly seznámit se zaniklou vesnicí Morgenland. Na závěr si děti vyrobily vlastní terária, do kterých si umístily přírodniny sesbírané v lese a odvezly si je jako vzpomínku na pobyt v Hrubém Jeseníku. Moc děkujeme paní učitelce, asistentce a dětem a za krásné společné zážitky a těšíme se na příště! Objednávkou programů nás můžete

podpořit i vy! Celou nabídku naleznete na webu www.actaea.cz v sekci "Nabízíme" (Pro školy). Pomoci nám můžete také příspěvkem na účet: 2401849485/2010. Děkujeme za dosavadní přízeň a těšíme se, že se co nejdříve setkáme u nás Ve mlýně!

Tým Více Ve mlýně

V případě, že nám budete chtít pomoci finančně, můžete využít náš účet: 2401849485/2010 a do poznámky připsat „Povodeň“.

Děkujeme vám za podporu a těšíme se na brzké shledání!

Tým Více Ve mlýně
Karlovice

Pohled do nedávné historie Karlovic

Příspěvek č. 46

V době, o které se píše, žilo na území obce Karlovic a jeho okolí německy mluvící obyvatelstvo Rakousko-Uherska, později po jeho rozpadu, Československa. Obyvatelé Karlovic mluvili také německy, protože naše území bylo součástí Rakousko-Uherské monarchie a žili zde již po několik století.

Těžba zlata, kovů a jejich zpracování v Karlovicích.

Kolem roku 1800 se říkalo řece Opavě „Zlatá řeka“. Těžba zlata z rýžovišť se stala velmi důležitou, což dokládá i zápis v archivu pro praktickou geologii z roku 1895, kde je pod „Zlatými ložisky Čech“ uvedeno: „To co můžeme vidět na řece Opavě mezi Vrbnem a Karlovicemi lze přirovnat k nádherným nalezištím na Šumavě.“ Podle údajů starousedlíků bylo údolí řeky pokryto haldami, výsypkami a bylo je možné nalézt po proudu řeky u Pochně, Široké Nivy a místní části Š. Nivy tehdy pod jménem Markersdorf. Zlato se získávalo praním písku, tzv. „mýdelnami“, kterých zde bylo vybudováno mnoho.

Po rýžování zlata následovala na začátku 17. století také těžba zlata. Lidé se již nespojili se sběrem zlatých zrn, ale chodili ke zlatonosným potokům a hledali naleziště rud. V oblasti Karlovic bylo takových nalezišť několik, např.: Golstüch, Goldwiese, Gold Schnur, Goldgraben a tak dále. Tyto názvy přešly a zachovaly se v názvech polí a luk. Stejně tak se zachovaly v německém jazyce i názvy obcí se jménem „mýdelen“ (Siefe).

Kolem poloviny 17. století se v Karlovicích vyvinul nový druh průmyslu, a to zpracování železné rudy.

Tento nový druh průmyslu se mohl rozvíjet díky rozlehlým a rozsáhlým lesům, jejichž dřevo sloužilo k výrobě dřevěného uhlí a druhým zdrojem byla levná energie získávána z vody. Stejně jako těžba zlata bylo i železářství panským podnikem.

Na návrh komorního purkrabí Karla Wilibor-na byly v Karlovicích postaveny v roce 1645 pece na tavení železa, slévárny a hamry. Hamry sloužili ke hrubému zpracování suroviny. Potřebná ruda byla z F.L. dolů Široké Nivy, Seifersdorfu, Wiese, Erbensdorfu a Spachendorfu. Tou dobou kolem roku 1700 byly v Karlovicích 3 hamry, ocelárna, kosárna a kovárna. Do výrobního programu patřily zbraně, trubky hmoždíře, kulky, pece, kamna a jiný další sortiment.

Po odlesnění, kdy ještě v době třicetileté války pokrývaly lesy většinu údolí a kvůli neproduktivě nedalekých dolů se slibně rozvíjející železářský průmysl v roce 1725 zhroutil a zkrachoval.

Dle podkladu Fritze Eschera z jeho knihy Karlsthal im Altfatergebirge sestavil Jan Lomáz

Několik údajů o povodni

Povodeň 13.-15. září 2024 překonala v mnohém rok 1997. Sílu povodně spojené s tlakovou níží Boris dokládají zejména údaje o množství protékající vody a výšce hladiny v řece Opavě z měrného profilu na Zadní Vsi. Průtok před začátkem deště, ráno v pátek 13. září, byl $0,84 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ a výška

vodní hladiny 64 cm. Během dne množství vody vlivem intenzivních srážek prudce stou-palo. Prvního stupně povodňové aktivity (I. SPA) bylo dosaženo v 23.00, kdy řekou protékalo $23,3 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ při výšce hladiny 132 cm. Ve 4 hodiny ráno následující den, v sobotu 14. září, byl vyhlášen II. SPA. Průtok v tu chvíli dosahoval $46,1 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ a výšky 168 cm. Další, III. SPA, dosáhla řeka ještě téhož dne v 11.00, při průtoku $85,2 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ a výšce hladiny 210 cm. Průtok pak dlouho osciloval kolem hodnoty $100 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$. K naplnění koryta řeky, dimenzova-ného na dvacetiletou vodu (Q_{20}) však došlo už při průtoku $87 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$. Od této chvíle se na několika místech začaly přelévat hráze kolem toku a zaplavovat některá místa v obci. Dlouho se zdálo, že Karlovice zůstanou nej-horšího ušetřeny a upravené koryto, spolu s dalšími protipovodňovými opatřeními na toku, vysoké průtoky odvede bez velkých škod z území prýč. Situace se však změnila po šesté hodině ranní, kdy došlo k razantní-mu navýšení průtoku. Podle údajů na měr-ném profilu až na $140 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ při výšce průtoku 250 cm. Naměřené maximální hodnoty jsou však značně nepřesné, protože množství vody, které teklo Karlovicemi bylo větší než v roce 1997, kdy řeka v Karlovicích kulmino-vala na $320 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$. Skutečné množství proto muselo být ještě vyšší. Náhlé zvýšení bylo způsobeno intenzivními ranními srážkami ve výše položených částech povodí. V Karlo-vicích se projevil téměř jako přílivová vlna, která zasáhla celé dno údolí Opavy. Voda během krátké chvíle vystoupala o desítky cm až nad maximum měrného profilu a vysoký průtok trval téměř celé nedělní dopoledne. Na Kobylce situaci po celou dobu výrazně reguloval suchý poldr Jelení. Velké množství vody z regulovaného „neškodného“ výtoku, spolu se zvýšeným odtokem přes bezpeč-nostní přeliv a silným přítokem Adamovského potoka z Okružní, přesto způsobilo vylití Kobylího potoka a zatopení celého dna údolí. Bez retenční schopnosti poldru, který se zcela naplnil, by následky povodně na stavby v okolí Kobylky byly pravděpodobně mno-hem horší.

Martin Kočí

BENEFICE PRO Karlovice

POVODEŇ 2024

Fakulta sociálních studií MUNI Brno
Joštova 10, Brno

sobota **2.11.2024**

od **17** hodin

VYSTOUPÍ

HONZA JÍCHA
NEBEZTEBE • F.T.PRIM
HANA A PETR ULRYCHOVI
SLÁVEK JANOUŠEK
JINDRA HOLUBEC
ERTHA • BRIXTN
MICHAL HORÁK
JURAMARA
a další

PRO VSTUPENKY
I PODPORU KARLOVIC

moderuje **VLADIMÍR KOREŇ**

Pořádá Obec Karlovice ve spolupráci s Nadací Partnerství

Tiráž

Karlovický zpravodaj „periodický tisk územního samosprávného celku“ vychází jako měsíčník. Příspěvky odevzdávejte vždy do 20. dne v měsíci elektronicky na karlovicky.zpravodaj@gmail.com nebo písemně na Obecní úřad Karlovice. Maximální délka příspěvku je půl strany formátu A4. Obec Karlovice, Karlovice 183, 793 23 Karlovice, IČ: 00296112, MK ČR E 22569

Připravuje: Ing. Kateřina Vlaszatá, Barbora Strnadlová • Redakční rada: Vlastislav Kuchař, Naděžda Paňáková, Ditta Vyoralová